

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Danish Food and Drink Federation

Sendt pr. mail til udvalgssekretariatet
att. Jette Christensen,
jette.christensen@ft.dk

Sundhedsanprisninger som forbrugerinformation

Den 14. december 2012 træder artikel 13 listen i kraft.¹ Listen indeholder 222 godkendte sundhedsanprisninger om vitaminer, mineraler eller andre stoffers betydning for sundheden.

Men hvad er en sundhedsanprisning, hvilke varer kan bære anprisninger, og hvad kan forbrugerne bruge dem til?

Danskernes tilgang til fødevarer og kost har ændret sig markant de seneste årtier. Behovene er forskellige, og forbrugerne søger i stigende grad individuelle løsninger, der passer til deres livsstil. Her kan sundhedsanprisninger være et godt supplement til anden ernæringsinformation og på den måde styrke forbrugerinformationen. Hvis markedet for forbrugerinformation opbygges, kan det være med til at styrke virksomhedernes interesse for innovation og forskning i sunde ingredienser og produktudvikling.

Hvad er en sundhedsanprisning?

En sundhedsanprisning kan fortælle, hvorfor det for eksempel er godt at spise D-vitamin og mindre salt. Hvor der tidligere har stået *'reduceret salt'* på produktet, kan forbrugerne nu få at vide, *hvorfor* det er godt at spise mindre salt: *'Reduceret saltindhold bidrager til at vedligeholde blodtrykket'*.

Hvilke varer kan bære anprisninger?

Der er strenge krav til, hvad fødevarerne skal leve op til for at kunne bruge sundhedsanprisninger. Fødevareren skal eksempelvis være en god kilde til vitaminer og mineraler, og skal have væsentlig reduceret indhold af eksempelvis mættet fedt eller salt. Kort sagt: Vi taler om meget få produkter, der reelt kan bære anprisningerne. På de fødevarer, der sundhedsanpriseres, skal også oplyses om betydningen af en sund og afbalanceret kost og livsstil.

¹ Art. 13 listen fastlægges i Kommissionsforordning (EU) Nr. 432/2012 og er en gennemførelsesbestemmelse til anprisningsforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 1924/2006.

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377
Danmark

foedevarer@di.dk
foedevarer.di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

H.C. Andersens Boulevard 18 Sundkrogskaj 20
København V København Ø

CVR: 16 07 75 93

Tør man stole på anprisningerne?

Som forbruger kan man være sikre på, at anprisningen er videnskabeligt bevist. Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) har gennemgået og godkendt hvert enkelt af dem. Flere af de godkendte anprisninger bakker op om de generelle kostråd - eksempelvis spis flere fibre og mindre salt - og fungerer derfor som et godt supplement til anden forbrugerinformation.

Anprisninger eller berigelse?

Diskussionen af sundhedsanprisninger blandes nogle gange sammen af diskussionen om, hvad man må tilsætte fødevarerne. Det er to forskellige sager. Sundhedsanprisninger handler om, hvad man må **sig** om den sundhedsmæssige virkning af næringsstofferne. Berigelse handler om, hvilke vitaminer og mineraler, man må **tilsætte** fødevarer. En beriget fødevarer kan bruge anprisningerne, men kun hvis de lever op til kravene. I Danmark er det suverænt de danske myndigheder, der beslutter, hvilke vitaminer og mineraler, der må tilsættes fødevarer.

Hvem bestemmer?

Ernæringsprofiler kan være med til at angive eksempelvis, hvor meget mættet fedt og salt de produkter, som kan bruge en anprisning, må indeholde. EU har endnu ikke fastsat ernæringsprofilerne, der skal være retningsgivende for, hvilke ernæringsmæssige kriterier fødevarerne skal leve op til, for at de kan bære en anprisning. Derfor ligger den vurdering lige nu hos de danske fødevarermyndigheder.

Europæiske ernæringsprofiler vil gøre det nemmere og mere gennemskueligt for både virksomheder og myndigheder at vurdere, om en fødevarer må sundhedsanprises. Men profilerne er ikke en forudsætning for, at anprisningerne bruges hensigtsmæssigt. Det er fortsat de danske myndigheder, der beslutter, om en fødevarer kan bære en sundhedsanprisning.

Kan forbrugerne forstå anprisningerne?

Hvis anprisningerne skal være et supplement til den eksisterende oplysning, kræver det, at forbrugerne kan forstå anprisningen. Det er ikke altid tilfældet i øjeblikket. For eksempel kan forbrugerne blive mødt med teksten: *Fibre fra hvedeklid bidrager til at øge afføringens volumen*. Der er derfor en del arbejde forude med at sikre en fleksibilitet i ordlyden, så forbrugeren får god, forståelig information, der samtidig holder sig til den dokumenterede sundhedsmæssige effekt.

Mange anprisninger afvist

Mens listen angiver, hvilke anprisninger der er dokumenteret virkning for, har EFSA også afvist en lang række anprisninger. Forordningen giver derfor også anledning til, at mange anprisninger fjernes fra det europæiske marked. Det er blandt andet derfor, at den europæiske forbrugerorganisation (BEUC) betragter det som en stor sejr for forbrugerne. Find pressemeddelelsen (PR/2012/035) fra BEUC her: <http://www.beuc.org/Content/Default.asp?PageID=835>

DI Fødevarer står til rådighed, såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål.

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377 foedevarer@di.dk
Danmark foedevarer.di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

H.C. Andersens Boulevard 18 Sundkrogskaj 20
København V København Ø